

CSERMÁK ZOLTÁN

A CSENDES-ÓCEÁNTÓL A ZSIVAJGÓ KISCSŐSZIG (I.)

A nyár igazi különlegessége volt a kiscsősi Minden Magyarok Tánctábora. A Kárpát-medencéből, valamint a diaszpórából is meghívtak vendégeket, hogy együtt éljék át a magyar kultúra, az ének és a tánc szeretetét. A legmesszebbről, a kanadai Vancouverből érkezett Molnár József és felesége Sieglinde, leányuk és vejük, Izabella és Bodó András Tihamér. A kinti életükről és a kiscsősi napjaikról osztották meg gondolataikat velünk.

Molnár József 1988-ban vándorolt ki Délvidékről, az észak-bán-sági Padérról Kanadába.

– Az anyagi körülmények kényszerítettek, valamint az az ősi ösztön, hogy a gyermeimnek jobb jövőt biztosítsak. Unokatestvérem élt Vancouverből, s amikor lehetőségem nyílt kiutazni, már nem tértem vissza. Eredeti szakmám autószerelő, aminek a messzi távolban is volt ugyan

keletje, de – mivel nem beszéltem angolul – minden munkát el kellett vállalnom. Gyógyírt jelentett számomra, hogy hamar bekerültem a magyar közösségbe. Unokatestvéreim vittek el a Magyar Házba, ahol éppen egy ünnepségbe, a Májuski-rálynő bálba csöppentem. A fiatalok látták, hogy derekasan ropom a táncokat, s

érdeklődtek, nem akarom-e tudásommal a néptáncsoportot gazdagítani. Nem sokat gondolkoztam, igent mondtam, jóllehet a falumban még inkább a klasszikus táncok voltak divatban. Így kerültem be az akkori Vancouver Csárdás táncsoportba. Nem volt megállás, hamarosan a színjátszó csoport is „szemet vetett” rám. Abban az időben a magyar összetartás pél-

| József és Sieglinde esküvője, 1995. augusztus 5. |

| 2016-ban a Nyugat Kanadai Magyar Néptánc Fesztiválon, szoborvidéki tánc |

| "Empire Day Parade", felvonulás Nanaimóban, 1990 |

| 44. Nyugat Kanadai Magyar Néptánc Fesztivál, 2022 Vancouver |

| Alzabella, József, és Sieglinde viseletbemutatón 2000-ben Vancouverben |

damutató volt, élénk közösségi élet folyt a református, a katolikus közösségben, valamint a Magyar Házban.

Felesége, Molnár Sieglinde már kint született.

– Édesapám tatabányai, az '56-os forradalom után került Bécsbe, édesanyám Bécs környéki osztrák, s 1966-ban vándoroltak ki Kanadába. Vancouverben születtem, s miután bekötötték a fejemet, két gyermekünkkel, Mónikával és Izabellával gyarapodott a család.

A kanadai magyar együttesek aranykora az ötvenes évek végén volt. Nem véletlen, az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc után a hazájukat elhagy-

ni kényszerülők közül nagyon sokan telepedtek le a nyugat-kanadai városban. A Soproni Erdőmérnöki Főiskola legtöbb hallgatója a vancouveri British Columbia Egyetemen folytathatta tanulmányait, s jelenlétük új lendületet adott a magyar közösségnek, ami sokáig kitartott. 1992-ben például a Magyar Ház fizető tagsága meghaladta a kétezret.

A metropoliszban két tánccsoport működött, a már említett Vancouver Csárdás mellett a katolikusoké, a Vancouver Forrás Magyar Néptánc Együttes, mindkettő külön-külön 25-30 főt számlált. Közösen nem léptek fel, de a magyar műsorokban mindig szerepeltek. A Csárdás reper-

toárjában az erdélyi, a mezőszegi és a kalotaszegi táncok, a Forrás műsorán a kalocsai, a dél-alföldi, a sárközi és a rábaközi táncok voltak a legnépszerűbbek. József a Csárdásban, Sieglinde a Forrásban táncolt. De a sors közbeszólt, az egyik barát, aki a Forráshoz tartozott, 1990-ben felkérte Józsefet, hogy legyen vőfély a lakodalmán. A megtiszteltetés viszont arra is kötelezte a ceremóniamestert, hogy a menyegzőre való felkészülés alatt a Forrás próbáin is részt vegyen. A „konkurens” együttesben tevékenykedett Sieglinde, akivel már ugyan tudtak egymásról, a próbák és a vigasság alatt vált szorosabbá a kapcsolatuk. Haladt az idő, s öt évre rá –

| Forrás Néptánc Együttes a 45-ik Nyugat Kanadai Magyar Néptánc Fesztiválon, Saskatoon, 2023 |

mindketten a Forrás tagjaiként – már ol-tár elé állhattak.

Később a két együttes kapcsolata konszolidálódott: a Csárdás képviselőt is a Forrás vette át, s a Magyar Házban próbálnak. Az utánpótlás nevelésében a Csárdás még mindig aktív. A táncos család hagyományok öröklődtek, lányuk és a vejük a kicsiket, Sieglinde pedig a felnőtt csoportot tanítja a vejével együtt. A Forrás repertoárja tovább bővült, és kiegyensúlyozottá vált, az erdélyi táncok mellett a már említett magyarországi táncok, a sárközi, a dél-alföldi, Felvidékről a magyarbördi, az imregi, a Galga menti táncok szerepelnek a műsorban. Sajnos hiányoznak József szülőföldjének, a Vajdaságnak a táncai, betanításukhoz nehéz oktatót találni. A Csapat most huszonöt főt számlál, ebből hat-hét férfira számíthatnak, a többi hölgy. Kiscsősre tizenöten érkeztek.

Az együttesben számos házassággal végződő kapcsolat született, erre József és Sieglinde családjában is vannak szép példák, hiszen Sieglinde nővére is a táncscsoportban találkozott a férjével, annak sógornője, valamint lányunk Izabella is így találta meg az igazit. A közös érdeklődés, a kultúra szeretete és a magyarság, mint összefogó erő, biztosíték lehet egy tökéletes házassághoz. A legtöbb kapcsolat tartósan bizonyult, de természetesen egy sikeres frigyből még számos más tényező is közrejátszik.

Kanada, a befogadó

– Sokat köszönhetünk új hazánknak, jöllehet a kanadai közeg nem mindig érti törekvéseinket, számukra nem fontos az etnikai alapon működő közösség. Ebben

közrejátszik, hogy nagyon sok nemzeti-ség él az Európa nagyságú területen, így gyökereik is százfélék. Másoktól különbözően nekünk, magyaroknak nagyon fontos az identitásunk fenntartása, s ennek segítésére Kanadában ki is alakult egy hatékony intézményrendszer, aminek fenntartásáért nagyon sokat teszünk. Sajnos, anyagi forrásaink végesek, így „magad uram, ha szolgád nincsen” alapon gyakran magunk varrjuk a viseleteket, amelyek ugyan nem tökéletesek, de hasonlítanak az eredetiekhez, és saját kezünk munkáját dicsérik. Az új évezredben a Körösi Csoma Sándor Program is segíti mindennapjainkat: ennek nyomán az elmúlt évben dél-alföldi viseleteket tudtunk otthonról vásárolni – mondta József és Sieglinde.

Az autentikus táncok elsajátításához megfelelő felkészítőkre van szükség; névsoruk igen hosszú. Korábban Magyarországról hívtak oktatókat, vagy a Calgaryban dolgozó tanárokat keresték meg.

– A velük eltöltött egy hét hamar elrepült, de törekedtünk arra, hogy a tanul-takat elmélyítsük. Ebben a videófelvételek is segítettek. Itt kell megemlítenem a családi köteléket: vejünk, Bodó Tihamér Tusnádfürdőről származik, s a Hargita Nemzeti Székely Népi Együttesben eltöltött éve alatt megszerzett tudását adja át nekünk – újságolta Sieglinde.

A táncosok java része tud magyarul. Van egy zenekaruk, de a távolságok (az egyik zenész például háromórnyi autótúra lakik a várostól), s az idő szorítása miatt ritkán tudják bevonni a munkába. Korábban József is aktívan zenélt – követve édesapja tamburaprímási hagyományait – ő is ezen a hangsze-

ren játszott. Később, amikor a bőgős kiesett a sorból, ő állt a helyébe. Egy sérülés vetett véget muzsikusi karrierjének.

Előregedő közösség

– A vancouveri magyar közösség még mindig aktív, de azt vesszük észre, hogy ma már ugyanazokat az arcokat látjuk minden programon. Öröndetes, hogy a Forrásból többen vállalnak munkát a Magyar Ház vezetőségében – jegyezte meg Molnár József.

Minden évben, a Hálaadás hétvégéjén tartják a Nyugat-Kanadai Magyar Néptánc Fesztivált, amelyen legutoljára mintegy tizenöt táncscsoport négyszáz táncosa találkozott. Évenként más-más táncscsoport tölti be a házigazda szerepét, a költségek javát is állják, de ma már minden meghívott hozzájárul a költségekhez.

– A pandémia után a résztvevők száma lényegesen csökkent, de még így is nyolc táncscsoportra számíthatunk, s a jeles esemény mindenkit inspirál. Az átélte élmények alapján az újonnan belépőket mindig arra biztatjuk, hogy „a fesztivál-ig bírd ki, utána nem fogod abbahagyni soha”.

A Molnár család nagy örömmel jött Kiscsősre. A falut egy kulturális központnak, ottlétüket pedig „aranybányának” tartják, hiszen sokat tanulhatnak.

– Cimbiékhez, vagyis Kovács Norbertékhez régi kapcsolat fűz minket, a pandémia előtt jártak is nálunk, s emlékezetes volt az egyhetes közös munka. Szinte mindegyik kanadai együttes kötődik hozzájuk. A különböző közegekből ide érkezők lelkesedése példamutató, a tánc, a zene, valamint az együttes programok jelentik a közös nevezőt. Egy nagy családba érkez, mindenki ismer mindenkit, s ha nem, néhány órán belül így lesz. Mindenki értelmesen használja ki az időt, elfelejti nyomogatni a telefonját, s ha a másikkal fordul kérdéssel, nem marad válasz nélkül. A Kovács család nem egy vállalkozásban tüsténkedik, az általuk megélt életformát, talentumukat adják át másoknak. Nem csak egy kultúrát népszerűsítene; lelkiileg is gazdagabbak lehetünk a körükben. A régi, sokak által leszólt morális alapokat, a becsületet, a szeretetet, az összetartozást élhetjük meg az együtt töltött idő alatt – zárta sorait a kanadai magyar házaspár, Molnár József és felesége, Sieglinde. ■